

Vedlegg til høringsnotat 10. februar 2015 s.nr. 15/921

Oversikt over gjeldende krav og forslag til endrede krav

§	Gjeldende krav	Forslag til endring
§ 12-3	<p>Krav om heis i byggverk</p> <p>(1) Byggverk for publikum og arbeidsbygning med to etasjer eller flere skal ha heis. Byggverk med inntil tre etasjer og liten persontrafikk kan ha løfteplattform. Løfteplattform og heis skal være allment tilgjengelig. Følgende krav til størrelser gjelder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 2,1 m i byggverk med tre etasjer eller flere. • Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,6 m i byggverk med kun to etasjer. • Løfteplattform skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,6 m. <p>(2) Bygning med tre etasjer eller flere som har boenhet skal ha heis. Kravet gjelder ikke småhus med en boenhet og der atkomst fra inngangsparti til boenhet kun går over én etasje. Løfteplattform kan erstatte heis i bygning med boenhet med tre etasjer. Løfteplattform skal maksimalt betjene 6 boenheter. Følgende krav til størrelser gjelder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 2,1 m. • Løfteplattform skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,4 m. <p>(3) Der løfteplattform kan benyttes etter første og annet ledd kan denne erstattes med heis med tilsvarende størrelse.</p> <p>(4) I etasjetallet skal alle måleverdige plan medregnes.</p>	<p>Krav om heis i byggverk</p> <p>(1) Byggverk for publikum og arbeidsbygning med to etasjer eller flere skal ha heis. Byggverk med inntil tre etasjer og liten persontrafikk kan ha løfteplattform. Løfteplattform og heis skal være allment tilgjengelig. <i>Heiser og løfteplattformer utformet i henhold til henholdsvis heisdirektivet og maskindirektivet skal kunne brukes i norske byggverk.</i> Følgende krav til størrelser gjelder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 2,1 m i byggverk med tre etasjer eller flere. • Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,6 m i byggverk med kun to etasjer. • Løfteplattform skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,6 m. <p>(2) Bygning med tre etasjer eller flere som har boenhet skal ha heis. Kravet gjelder ikke småhus med en boenhet og der atkomst fra inngangsparti til boenhet kun går over én etasje. Løfteplattform kan erstatte heis i bygning med boenhet med tre etasjer. Løfteplattform skal maksimalt betjene 6 boenheter. Følgende krav til størrelser gjelder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 2,1 m. • Løfteplattform skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,4 m. <p>(3) Der løfteplattform kan benyttes etter første og annet ledd kan denne erstattes med heis med tilsvarende størrelse.</p> <p>(4) I etasjetallet skal alle måleverdige plan medregnes.</p>
§ 12-15	<p>Dør, port mv.</p> <p>(1) Dør, port og lignende skal være lett å se og bruke og utføres slik</p>	<p>Dør, port mv.</p> <p>(1) Dør, port og lignende skal være lett å se og bruke og utføres slik at de ikke</p>

	<p>at de ikke skader personer, husdyr eller utstyr.</p> <p>(2) Bredde og høyde skal tilpasses forventet ferdsel og transport, inklusiv rømning ved brann, og skal minst oppfylle følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> Inngangsdør og dør i kommunikasjonsvei skal ha fri bredde minimum 0,9 m. I byggverk beregnet for mange personer skal fri bredde være minimum 1,2 m. Dør internt i boenhet skal ha fri bredde på minimum 0,8 m. Dør internt i byggverk med krav om universell utforming skal ha fri bredde på minimum 0,9 m. Dør skal ha fri høyde minimum 2,0 m. <p>(3) I byggverk med krav om universell utforming gjelder i tillegg til første og annet ledd følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dør skal være synlig i forhold til omliggende vegger. Luminanskontrasten skal være på minimum 0,4. Tilsvarende gjelder også for heis og løfteplattform. Dør til og i hovedatkomst og hovedrømningsvei som er beregnet for manuell åpning skal kunne åpnes med åpningskraft på maksimum 30 N. Døråpner for automatiske dører skal monteres utenfor dørens slagradius. Den skal være godt synlig og være plassert med betjeningshøyde mellom 0,8 m og 1,1 m over gulv. Avstand fra innvendig hjørne skal være minimum 0,5 m. Terskelhøyde skal være maksimum 25 mm. Terskel skal være avfaset. Ved skyvedør og sidehengslet dør skal det være tilstrekkelig fri sideplass til at rullestolbruker kan åpne og lukke døren. <p>(4) I bygning med krav om tilgjengelig boenhet gjelder første til tredje ledd, med unntak av tredje ledd bokstav a. Kravet om åpningskraft i tredje ledd bokstav b gjelder for dører til og i alle atkomst- og rømningsveier.</p>	<p>skader personer, husdyr eller utstyr.</p> <p><i>Andre, tredje og fjerde ledd gjelder ikke for løfteinnretninger.</i></p> <p>(2) Bredde og høyde skal tilpasses forventet ferdsel og transport, inklusiv rømning ved brann, og skal minst oppfylle følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> Inngangsdør og dør i kommunikasjonsvei skal ha fri bredde minimum 0,9 m. I byggverk beregnet for mange personer skal fri bredde være minimum 1,2 m. Dør internt i boenhet skal ha fri bredde på minimum 0,8 m. Dør internt i byggverk med krav om universell utforming skal ha fri bredde på minimum 0,9 m. Dør skal ha fri høyde minimum 2,0 m. <p>(3) I byggverk med krav om universell utforming gjelder i tillegg til første og annet ledd følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dør skal være synlig i forhold til omliggende vegger. Luminanskontrasten skal være på minimum 0,4. <i>(Fjernet tekst)</i> Dør til og i hovedatkomst og hovedrømningsvei som er beregnet for manuell åpning skal kunne åpnes med åpningskraft på maksimum 30 N. Døråpner for automatiske dører skal monteres utenfor dørens slagradius. Den skal være godt synlig og være plassert med betjeningshøyde mellom 0,8 m og 1,1 m over gulv. Avstand fra innvendig hjørne skal være minimum 0,5 m. Terskelhøyde skal være maksimum 25 mm. Terskel skal være avfaset. Ved skyvedør og sidehengslet dør skal det være tilstrekkelig fri sideplass til at rullestolbruker kan åpne og lukke døren. <p>(4) I bygning med krav om tilgjengelig boenhet gjelder første til tredje ledd, med unntak av tredje ledd bokstav a. Kravet om åpningskraft i tredje ledd bokstav b gjelder for dører til og i alle atkomst- og rømningsveier.</p>
§ 12-21	Skilt, styrings- og betjeningspanel, håndtak, armaturer mv.	Skilt, styrings- og betjeningspanel, håndtak, armaturer mv.
	(1) Skilt, styrings- og betjeningspanel, håndtak, armaturer mv. skal være enkle å forstå og betjene.	(1) Skilt, styrings- og betjeningspanel, håndtak, armaturer mv. skal være enkle å forstå og betjene. <i>Annet og tredje ledd gjelder ikke for</i>

	<p>(2) Informasjon skal være lett å lese og oppfatte. Det skal være synlig kontrast mellom tekst og bakgrunn. Viktig informasjon skal være tilgjengelig med tekst og lyd eller punktskrift.</p> <p>(3) For bygning med krav om tilgjengelig boenhet og byggverk med krav om universell utforming, gjelder følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> Betjeningspanel skal være plassert med betjeningshøyde mellom 0,8 m og 1,1 m over ferdig gulv. Stikkontakter skal monteres minimum 0,5 m fra hjørne. Håndtak skal være plassert med betjeningshøyde mellom 0,8 m og 1,1 m, være utformet med funksjonelt grep og ha en betjeningskraft slik at de enkle å bruke. Armatyr på servant og i dusj skal ha ettgrepshendel. Armatyr i dusj skal ha termostat. Dette gjelder ikke for bygning med krav om tilgjengelig boenhet. Der det etter forskriften skal være åpningsbare vinduer skal minst ett kunne betjenes med en hånd. Hendel skal kreve liten betjeningskraft og være plassert slik at den kan nås fra sittende stilling. Dette gjelder ikke for byggverk for publikum. 	<p><i>løfteinnretninger.</i></p> <p>(2) Informasjon skal være lett å lese og oppfatte. Det skal være synlig kontrast mellom tekst og bakgrunn. Viktig informasjon skal være tilgjengelig med tekst og lyd eller punktskrift.</p> <p>(3) For bygning med krav om tilgjengelig boenhet og byggverk med krav om universell utforming, gjelder følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> Betjeningspanel skal være plassert med betjeningshøyde mellom 0,8 m og 1,1 m over ferdig gulv. Stikkontakter skal monteres minimum 0,5 m fra hjørne. Håndtak skal være plassert med betjeningshøyde mellom 0,8 m og 1,1 m, være utformet med funksjonelt grep og ha en betjeningskraft slik at de enkle å bruke. Armatyr på servant og i dusj skal ha ettgrepshendel. Armatyr i dusj skal ha termostat. Dette gjelder ikke for bygning med krav om tilgjengelig boenhet. Der det etter forskriften skal være åpningsbare vinduer skal minst ett kunne betjenes med en hånd. Hendel skal kreve liten betjeningskraft og være plassert slik at den kan nås fra sittende stilling. Dette gjelder ikke for byggverk for publikum.
§ 15 - 11	Generelle krav til løfteinnretninger	Heis og tilhørende installasjoner
	<p>(1) Bestemmelsen gjelder for løfteinnretninger som beskrevet i forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk § 16.</p> <p>(2) Løfteinnretning skal prosjekteres og utføres slik at den ikke medfører fare for brukere og personell som utfører ettersyn, reparasjon og sikkerhetskontroll, eller påfører skade på bygningsdeler.</p> <p>(3) Akselerasjon og oppbremsing av løfteinnretning skal ikke medføre personskade.</p> <p>(4) Lastbærer skal ha areal og bæreevne som tilsvarer det maksimale antall personer og den last som er forutsatt. Største tillatte nyttelast og personantall skal angis med lett lesbar skrift og punktskrift. Løfteinnretning skal ha overlasterikring og varsling ved overlaster.</p> <p>(5) Løfteinnretningens bevegelige deler og sikkerhetsmessige installasjoner skal ikke kunne aktiveres eller berøres på annen måte</p>	<p><i>Den sikkerhetsmessige utformingen av heiser, herunder krav til tilgjengelighet, skal være i henhold til direktiv 96/16/EF (heisdirektivet). Heiser skal være tilrettelagt for funksjonshemmede personer. Størrelsen på heisstolen skal dimensjoneres for forutsatt bruk. Den frie bredden for døråpningen til en heis skal være minimum 0,9 m. Heisinstallatøren og det ansvarlige foretaket skal sørge for å gi hverandre nødvendig informasjon som er av betydning for utformingen og dimensjoneringen av heisanlegg og bygningstekniske forhold. Informasjonsutvekslingen skal sikre forsvarlig drift og sikker bruk av heisen. Installasjon, rom og sjakt for heisen skal ikke utsettes for temperatur og miljø som kan skape driftsproblemer eller vanskeliggjøre vedlikehold. Heisen skal ha en alarm som er tilknyttet døgnbemannet vakt.</i></p>

	<p>enn forutsatt.</p> <p>(6) Løfteinnretning skal ha alarm tilknyttet døgnbemannet vakt. Alarmsignal skal angis visuelt og med lydsignal. Melding til løfteinnretning om mottatt alarmsignal skal være i form av stemmefunksjon og lyssignal. Det skal være informasjon om alarmfunksjon med lett lesbar skrift og punktskrift. Stemmeforbindelse med alarmsentral skal ha tilstrekkelig lydstyrke til at hørselshemmede kan oppfatte tale.</p> <p>(7) Personer skal kunne evakueres fra løfteinnretning på en sikker måte.</p> <p>(8) Installasjon, rom og sjakt for løfteinnretning skal ikke utsettes for temperatur og miljø som kan skape driftsproblemer eller vanskeliggjøre vedlikehold.</p>	
<p>Ny § 15-11a Rom og sjakt for heis</p>	<p>-</p>	<p><i>Heissjakten, maskinrommet og rom som brukes til øvrig utrustning skal</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) være lett tilgjengelig for drift, vedlikehold og sikkerhetskontroll</i> <i>b) holdes avstengt</i> <i>c) ha overflater som er lyse og lette å holde rene</i> <i>d) ha et ventilasjonssystem, som også er tilfredsstillende ved driftsstans</i> <p><i>Ventilasjonssystemet skal ikke brukes til røykventilering av rom som ikke inngår i heisinstallasjonen.</i></p> <p><i>Heissjakten skal i tillegg</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) ikke inneholde rørinstallasjoner, kabel-/ledningsinstallasjoner eller annen utrustning enn det som er nødvendig for å sikre forsvarlig drift og sikker bruk av heisen</i> <i>b) ha tilfredsstillende ventilasjon.</i> <p><i>Maskinrommet og rom som brukes til øvrig utrustning skal i tillegg</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) ha tydelig merket adkomst</i> <i>b) dimensjoneres slik at heisens utrustning kan skiftes ut</i> <i>c) ha tilfredsstillende romhøyde</i> <i>d) ha utadslående dører</i> <i>e) ha luker i gulv som er sikret</i> <p><i>Maskinrom og maskinskap for hydrauliske heiser skal ha ventilasjon til det fri ved egne kanaler og skal utføres slik at eventuell oljelekkasje oppdages og samles opp.</i></p>

<p>Ny § 15-11b Fritt sikkerhetsrom for heis</p>	<p>-</p>	<p><i>Det skal være fritt sikkerhetsrom over og under heisens ytterstilling. I eksisterende bygning der det ikke er mulig å oppnå tilfredsstillende sikkerhetsrom, skal installasjonen ha mekanisk blokkeringsmulighet som hindrer personskader. I nye anlegg i eksisterende bygg skal eksisterende sikkerhetsrom ikke reduseres.</i></p>
<p>§ 15-12</p>	<p>Rom og sjakt for heis</p>	<p>Løfteplattformer og tilhørende installasjoner</p>
	<p>(1) Rom og sjakt for heis skal kun benyttes til heisinstallasjon. Ventilasjonssystemet skal ikke brukes til røykventilering av rom som ikke inngår i heisinstallasjonen. Dør og luke i sjakt skal ha tilfredsstillende dimensjonerte sikkerhetsanordninger.</p> <p>(2) Rom og sjakt skal være lett tilgjengelig for drift, vedlikehold og sikkerhetskontroll. Atkomst til rom for heis skal være tydelig merket. Områder som tilhører heisinstallasjonen skal holdes avstengt.</p> <p>(3) Sjaktens vegger, topp og gruve skal være dimensjonert for den belastning som installasjonen vil medføre. Overflatene i rom og sjakt skal være lyse, lette å holde rene og frie for støv.</p> <p>(4) Strømtilførsel til belysning og stikkontakter skal være uavhengig av strømtilførsel til heismaskin.</p> <p>(5) Det skal være fritt sikkerhetsrom over og under heisens ytterstilling.</p> <p>(6) I eksisterende bygning der det ikke er mulig å oppnå tilfredsstillende sikkerhetsrom, skal installasjonen ha mekanisk blokkeringsmulighet som hindrer klemming og knusing. Ved nyanlegg i eksisterende bygning skal eksisterende sikkerhetsrom ikke reduseres.</p> <p>(7) Åpning i sjakt skal være sikret mot at heisinstallasjonen kan føre til klemming og knusing.</p> <p>(8) Maskin og tauskiverom skal ha mulighet for utskiftning av heisens utrustning. Romhøyden skal være tilfredsstillende, dør til rom skal være utadslående og luker i gulv skal være sikre.</p> <p>(9) Sjakt skal ha tilfredsstillende ventilasjon. Maskinrom og maskinskap for hydraulisk heis skal ventileres til det fri ved egne kanaler og skal utføres slik at eventuell oljelekkasje oppdages og samles opp.</p>	<p><i>Den sikkerhetsmessige utformingen av løfteplattformer skal være i henhold til direktiv 2006/42/EF (maskindirektivet). Løfteplattformen skal</i></p> <p><i>a) ha en alarm tilknyttet døgnbemannet vakt</i></p> <p><i>b) ha et ventilasjonssystem, som også er tilfredsstillende ved driftsstans.</i></p> <p><i>Løfteplattformer skal være sikkert utformet der de er beregnet for å tas i bruk av funksjonshemmede personer. Størrelsen på lastbæreren skal dimensjoneres for forutsatt bruk. Den frie bredden for døråpningen til en løfteplattform skal være minimum 0,9 m.</i></p> <p><i>Installasjon, rom og sjakt for løfteplattformen skal ikke utsettes for temperatur og miljø som kan skape driftsproblemer eller vanskeliggjøre vedlikehold.</i></p>

§ 15-13	Heisstol og lastbærer	Rulletrapp/rullende fortau og tilhørende installasjoner
	<p>(1) Størrelse på heisstol og lastbærer skal dimensjoneres for forutsatt bruk.</p> <p>(2) Heisstol og lastbærer skal ha innvendige mål minimum 1,1 m x 1,4 m.</p> <p>(3) Heisstol for sykebåre skal ha innvendige mål minimum 1,1 m x 2,1 m.</p> <p>(4) I heisstol og lastbærer der rullestol ikke kan snu, skal det være speil på dørens motstående vegg.</p> <p>(5) Fri bredde for døråpning skal være minimum 0,9 m. Dør skal ha automatisk åpning og sikres mot klemfare.</p> <p>(6) Håndlist skal monteres på minst én vegg og være 0,9 m over gulv.</p> <p>(7) Kontrollpanel med betjeningsknapper i heisstol og lastbærer skal plasseres mellom 0,9 m og 1,1 m over gulv og med avstand til hjørne på minimum 0,4 m. Etasjevis kontrollpanel med tilkallingsknapp skal plasseres minimum 0,5 m fra hjørne. Kontrollpanelene skal ha luminanskontrast på minimum 0,4 mot bakvegg og taktil skrift med luminanskontrast på minimum 0,8 til bakgrunnsfarge. Informative tekster skal ha lett lesbar skrift og punkttskrift. Belysningsnivå i heisstol og lastbærer skal være tilnærmet likt som for arealet utenfor.</p> <p>(8) Kjøreretning og etasjetall skal angis visuelt og med lydsignal.</p> <p>(9) Heisstol og lastbærer skal ha belysning og nødbelysning, samt tilfredsstillende ventilasjon også ved driftsstans.</p>	<p><i>Den sikkerhetsmessige utformingen av rulletrapper og rullende fortau skal være i henhold til direktiv 2006/42/EF (maskindirektivet).</i></p> <p><i>Det skal være et farefelt foran øverste trappetrinn i hele trappens bredde. Feltet skal være taktilt og visuelt merket med luminanskontrast 0,8 i forhold til bakgrunnsfarge.</i></p> <p><i>Dersom rulletrapper og rullende fortau plasseres i åpne areal slik at fallhøyden fra innretningens balustrade overstiger 3,0 m, skal det monteres en egnet fallsikring.</i></p> <p><i>Rulletrapper og rullende fortau skal ikke utsettes for temperatur og miljø som kan skape driftsproblemer eller vanskeliggjøre vedlikehold.</i></p>
§ 15-14	Løfteplattform og trappeheis	Trappeheis og tilhørende installasjoner
	Sikkerhetsmessig utforming av løfteplattform og trappeheis skal være i henhold til direktiv 2006/42/EF (Maskindirektivet).	<p><i>Den sikkerhetsmessige utformingen av trappeheiser skal være i henhold til direktiv 2006/42/EF (maskindirektivet).</i></p> <p><i>Trappeheiser skal ikke utsettes for temperatur og miljø som kan skape driftsproblemer eller vanskeliggjøre vedlikehold.</i></p>
§ 15-15	Rulletrapp og rullende fortau	Sammenhengen mellom løfteinnretninger og harmoniserte standarder
	(1) Rulletrapp og rullende fortau med tilhørende areal for av- og påstigning skal ikke medføre fare ved forutsatt bruk. Det skal være tydelig skilting som angir farer ved utilsiktet bruk av innretningen.	<p><i>Bestemmelsen gjelder for heiser og andre løfteinnretninger som er definert i forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk § 16.</i></p>

	<p>(2) Det skal være et farefelt foran øverste trappetrinn og et oppmerksomhetsfelt foran nederste trinn i hele trappens bredde. Feltene skal være taktilt og visuelt merket med luminanskontrast 0,8 i forhold til bakgrunnsfarge.</p> <p>(3) Det skal være stoppanordning for nødsituasjon i begge ender av rulletrapp og rullende fortau.</p> <p>(4) Dersom rulletrapp og rullende fortau plasseres i åpne areal slik at fallhøyden fra innretningens balustrade kan overstige 3,0 m, skal det monteres egnet fallsikring.</p> <p>(5) Overgang mellom fast gulv og rulletrapp/rullende fortau skal være sklisikker. Stigningsgrad og hastighet skal avpasses etter høydeforskjell mellom påstignings- og avstigningssted.</p> <p>(6) Det skal være balustrade med håndlist på begge sider av rulletrapp og rullende fortau.</p> <p>(7) Maskin og deler skal være lett tilgjengelig for drifts-, vedlikeholds- og kontrollpersonell. Maskinen skal være tildekket og godt beskyttet mot uvedkommende.</p>	<p><i>Heiser og andre løfteinnretninger som er i overensstemmelse med en harmonisert standard forutsettes også å tilfredsstille de grunnleggende kravene til helse og sikkerhet som denne standarden dekker. For heiser er de grunnleggende kravene til helse og sikkerhet fastsatt i vedlegg 1 i heisdirektivet. For andre løfteinnretninger er de grunnleggende kravene til helse og sikkerhet fastsatt i vedlegg 1 i maskindirektivet.</i></p> <p><i>En leverandør kan også velge å følge kun deler av en harmonisert standard, men da vil forutsetningen om samsvar med de grunnleggende kravene til sikkerhet og helse kun gjelde for de delene av standarden som følges.</i></p> <p><i>Dersom en heis eller annen løfteinnretning ikke er i samsvar med en harmonisert standard må leverandøren på en annen måte verifisere at produktet tilfredsstiller de grunnleggende kravene til helse og sikkerhet i det aktuelle direktivet.</i></p>